

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi İstatistikleri

Mayıs 2023

Cari İşlemler Dengesi

TCMB tarafından açıklanan ödemeler dengesi istatistiklerine göre 2022 yılının Mayıs ayında 5.831 milyon dolar açık veren cari denge, 2023 yılının aynı ayında 7.933 milyon dolar açık verdi. Böylece 2023 yılı Nisan ayında 57.859 milyon dolar olan 12 aylık cari işlemler açığı, Mayıs ayında 59.961 milyon dolara yükseldi.

Cari açığın yükselmesinde; ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının, Mayıs ayında önceki yılın aynı ayına göre 1.655 milyon dolar artarak 10.480 milyon dolara yükselmesi ve hizmetler dengesi kaynaklı girişlerin 86 milyon dolar azalarak 3.858 milyon dolara gerilemesi etkili oldu.

Birincil gelir dengesinden kaynaklanan net çıkışlar, önceki yılın aynı ayına göre 459 milyon dolar artarak 1.320 milyon dolar olarak gerçekleşti.

2022 yılı Mayıs ayında 89 milyon dolar net çıkış kaydedilen ikincil gelir dengesi kaleminde, 2023 yılının aynı ayında 9 milyon dolar net giriş yaşandı.

Cari İşlemler Dengesi, m\$ - Mayıs

Aylık	2022	2023	Yıllık Değ.
İhracat	18.966	21.328	12,5%
İthalat	-27.791	-31.808	14,5%
Ticaret Dengesi	-8.825	-10.480	18,8%
Hiz. Gelir	7.090	8.081	14,0%
Hiz. Gider	-3.146	-4.223	34,2%
Hiz. Dengesi	3.944	3.858	-2,2%
Birincil Den.	-861	-1.320	53,3%
İkincil Den.	-89	9	A.D.
Cari Denge	-5.831	-7.933	36,0%

12 Aylık	2022	2023	Yıl. Değ.
İhracat	242.991	252.280	3,8%
İthalat	-294.984	-354.197	20,1%
Ticaret Dengesi	-51.993	-101.917	96,0%
Hiz. Gelir	73.666	96.235	30,6%
Hiz. Gider	-34.262	-44.724	30,5%
Hiz. Dengesi	39.404	51.511	30,7%
Birincil Den.	-9.750	-9.690	-0,6%
İkincil Den.	-307	135	A.D.
Cari Denge	-22.646	-59.961	164,8%

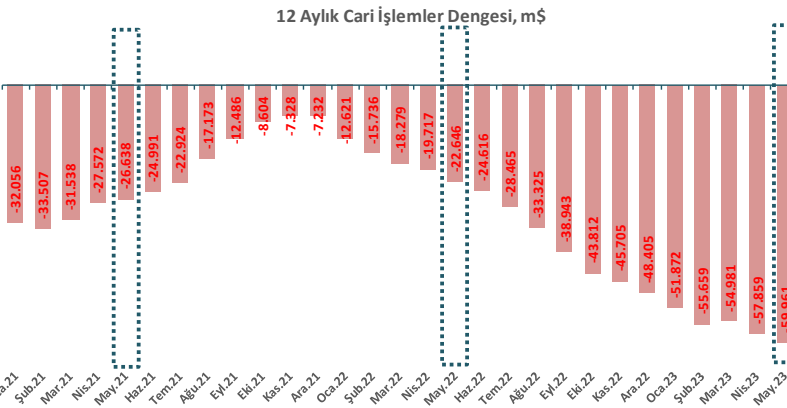
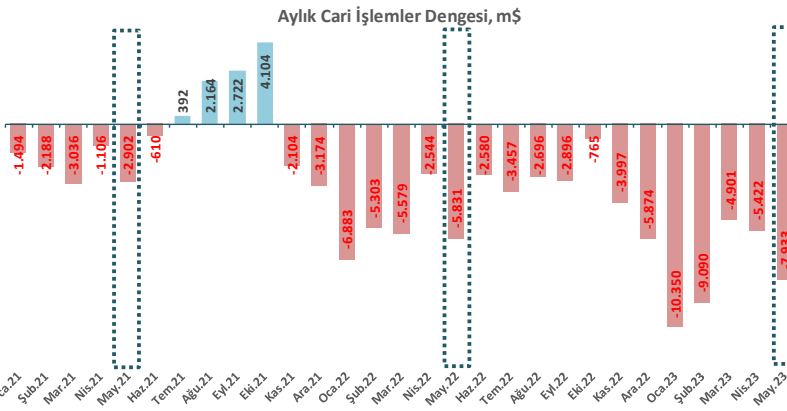
Cari İşlemler Dengesi, m\$ - Aylık

	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-1.494	-6.883	-10.350	76,2%	50,4%
Şubat	-2.188	-5.303	-9.090	-12,2%	71,4%
Mart	-3.036	-5.579	-4.901	-46,1%	-12,2%
Nisan	-1.106	-2.544	-5.422	10,6%	113,1%
Mayıs	-2.902	-5.831	-7.933	46,3%	36,0%
Haziran	-610	-2.580			
Temmuz	392	-3.457			
Ağustos	2.164	-2.696			
Eylül	2.722	-2.896			
Ekim	4.104	-765			
Kasım	-2.104	-3.997			
Aralık	-3.174	-5.874			
Ocak - Mayıs	-10.726	-26.140	-37.696		44,2%

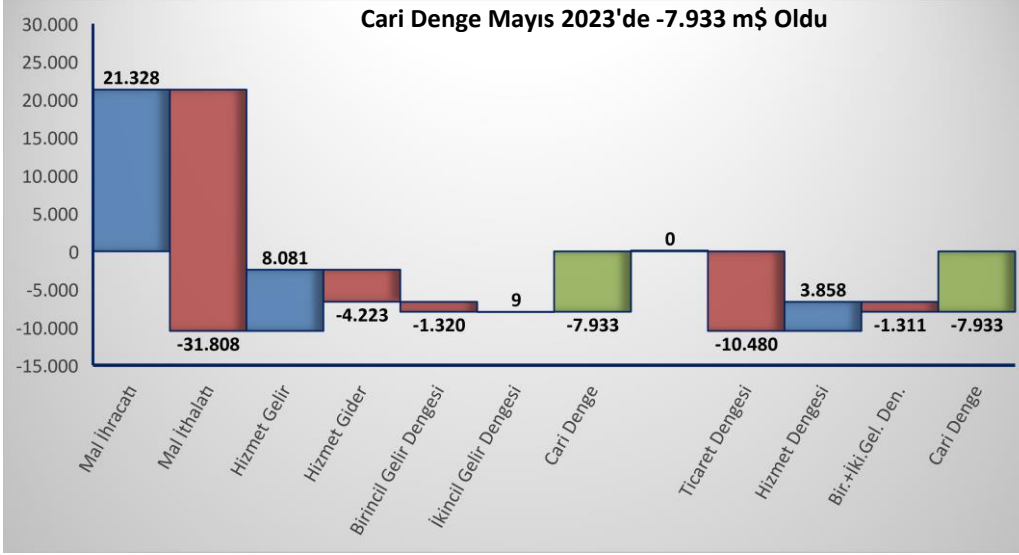
Cari İşlemler Dengesi, m\$ - 12 Aylık

	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-32.056	-12.621	-51.872	7,2%	311,0%
Şubat	-33.507	-15.736	-55.659	7,3%	253,7%
Mart	-31.538	-18.279	-54.981	-1,2%	200,8%
Nisan	-27.572	-19.717	-57.859	5,2%	193,4%
Mayıs	-26.638	-22.646	-59.961	3,6%	164,8%
Haziran	-24.991	-24.616			
Temmuz	-22.924	-28.465			
Ağustos	-17.173	-33.325			
Eylül	-12.486	-38.943			
Ekim	-8.604	-43.812			
Kasım	-7.328	-45.705			
Aralık	-7.232	-48.405			

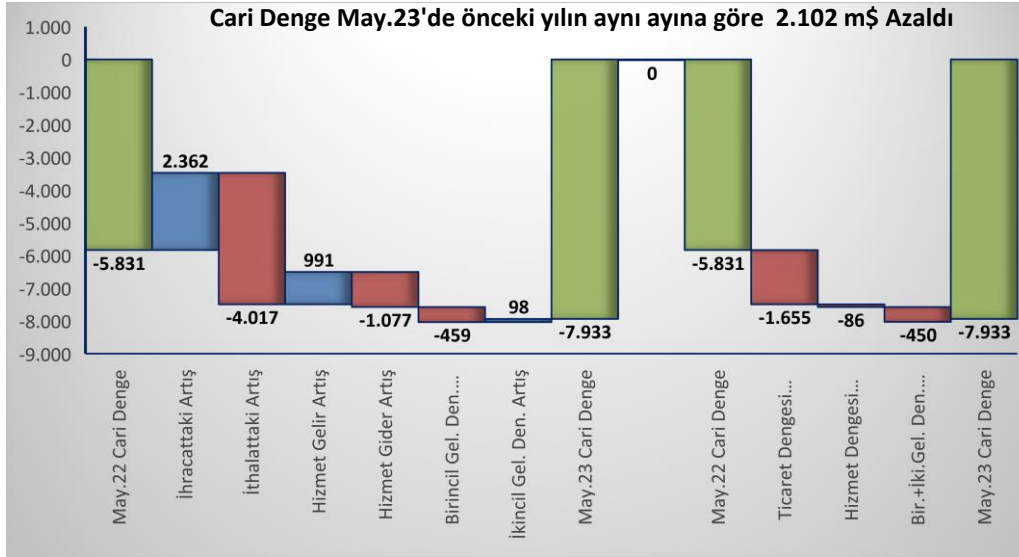
Kaynak: TCMB

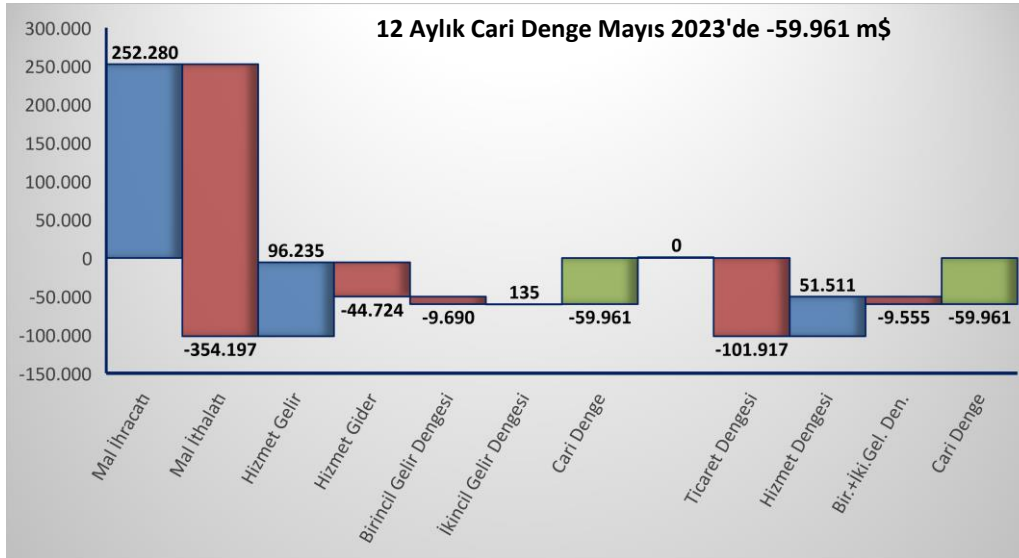
Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

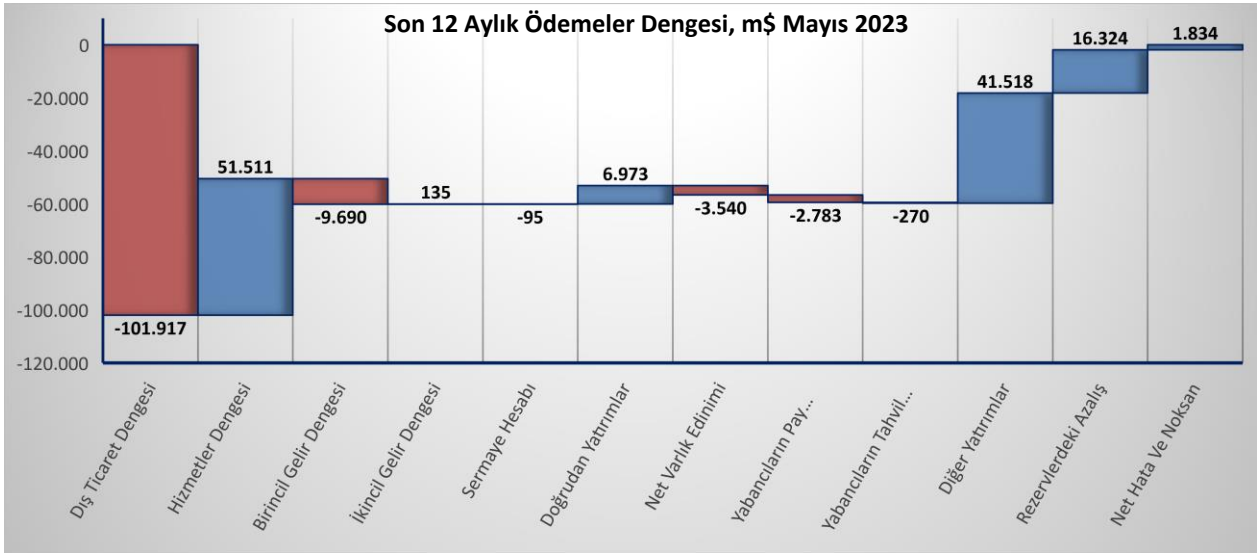
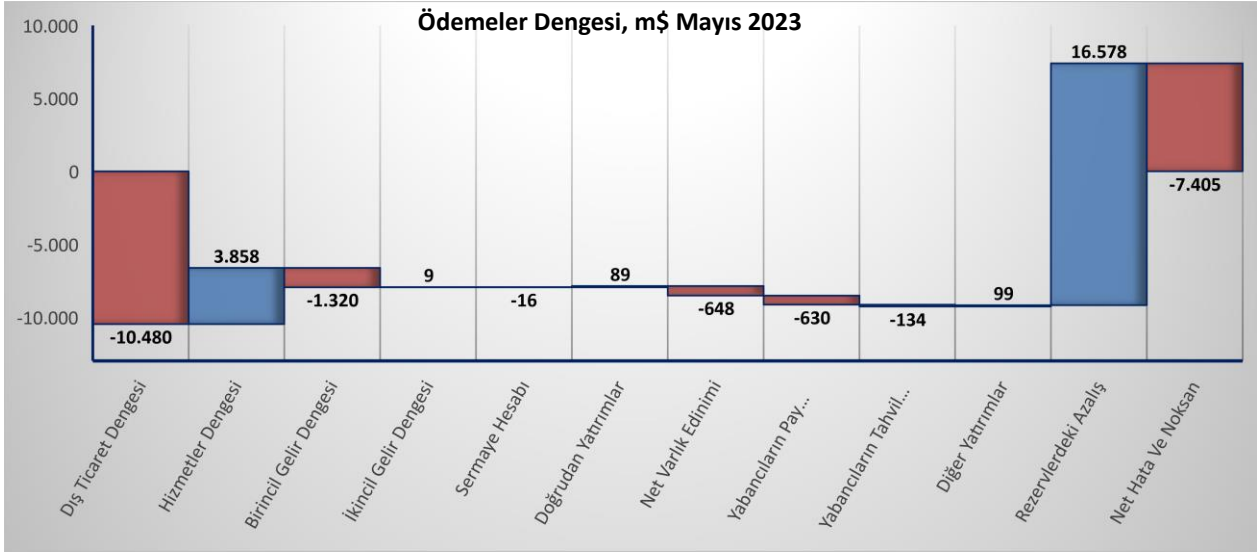
2023 yılı Mayıs ayında 21,3 milyar dolar ihracat yapılırken, 31,8 milyar dolar ithalat yapıldı ve ticaret dengesi 10,5 milyar dolar açık verdi. 8,1 milyar dolar hizmet geliri elde edilirken, 4,2 milyar dolar hizmet gideri kaydedildi ve hizmet dengesi 3,9 milyar dolar fazla verdi. Birincil ve ikinci gelir dengesinin 1,3 milyar dolar açık vermesiyle 2023 yılı Mayıs ayında cari denge, 7,9 milyar dolar açık verdi.

2022 Mayıs ayında 5,8 milyar dolar açık veren cari dengenin, 2023 yılı Mayıs ayında 7,9 milyar dolar açık vermesinin temel sebebi dış ticaret dengesinin 1,7 milyar dolar ve hizmet dengesinin 86 milyon dolar azalmasıdır. İhracat önceki yılın aynı dönemine göre 2,4 milyar dolar, ithalat 4 milyar dolar artış gösterdi ve böylece dış ticaret dengesi 1,7 milyar dolar azalarak 10,5 milyar dolar açık verdi. Hizmet geliri önceki yılın aynı ayına göre 991 milyon dolar artarak 8,1 milyar dolar olurken, hizmet giderleri 1,1 milyar dolar artarak 4,2 milyar dolar oldu. Böylece hizmet dengesi kaynaklı net girişler 86 milyon dolar azalarak 3,86 milyar dolar oldu. Bu gelişme neticesinde 2022 yılı Mayıs ayında 5,8 milyar dolar açık veren cari denge, 2023 yılının aynı ayında 7,9 milyar dolar açık verdi.

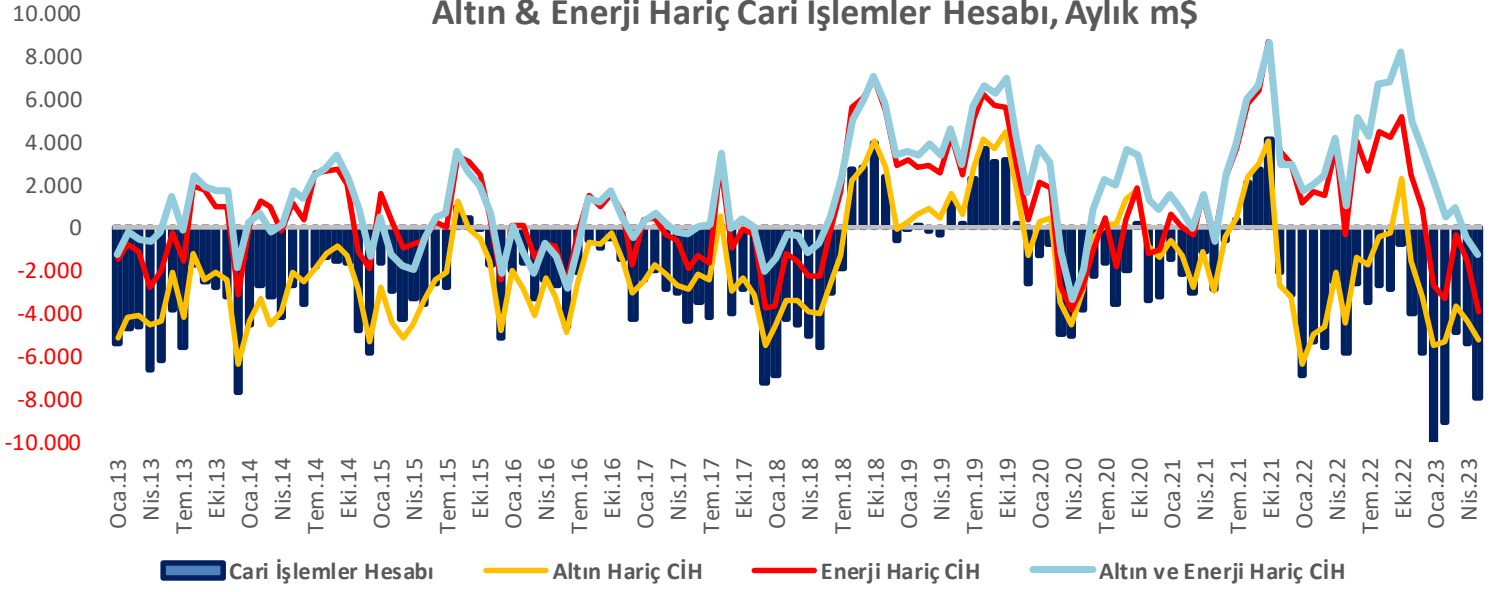
Mayıs 2023'de 12 aylık ticaret dengesi 101,9 milyar dolar açık verirken, hizmetler dengesi 51,5 milyar dolar fazla verdi. 9,6 milyar dolar birincil+ikincil gelir dengesi çıkışlarıyla beraber 12 aylık cari açık 60,0 milyar dolar oldu.

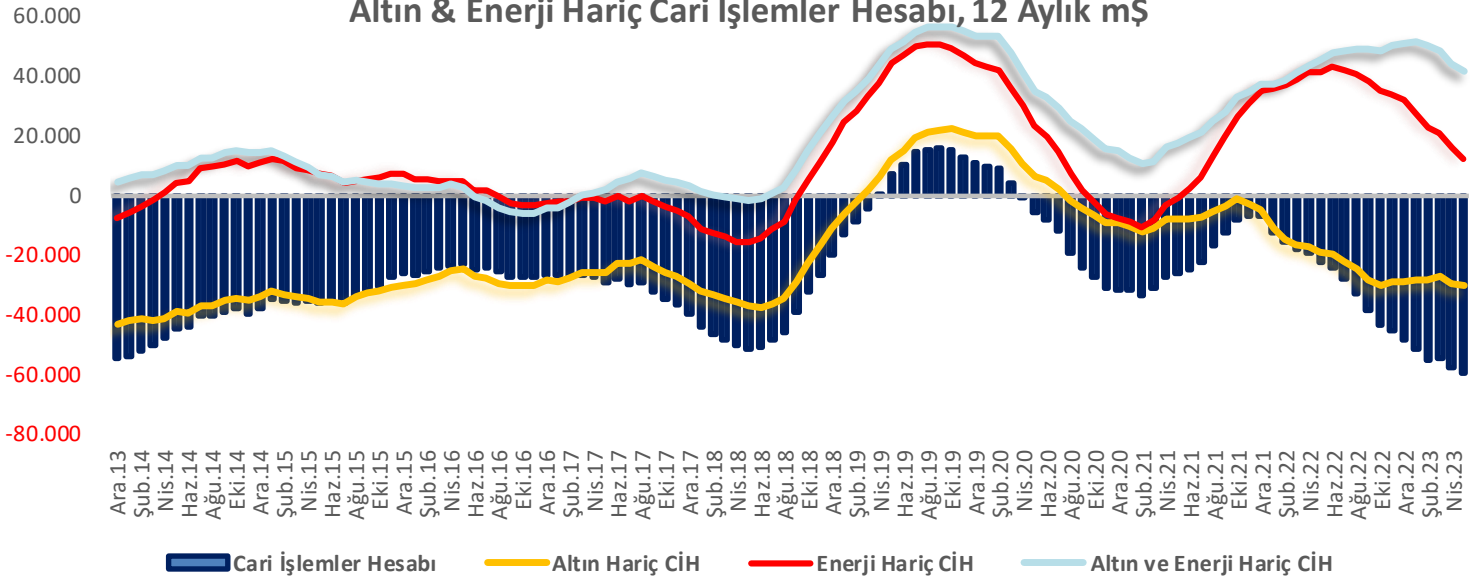
Cari açığın temel olarak nasıl finanse edildiğini gösteren ödemeler dengesi istatistiklerine göre 2023 Mayıs ayında 7,9 milyar dolar cari açıkla beraber yabancıların 630 milyon dolarlık pay ve 134 milyon dolarlık tahvil satışının yanı sıra 648 milyon dolar net varlık edinimi hesabıyla birlikte toplamda 9,3 milyar dolar döviz çıkışı gerçekleşmiştir. Çıkan bu dövize karşılık doğrudan yatırımlardan 89 milyon dolar ve diğer yatırımlardan 99 milyon dolar döviz girdisi olmuştur. 7,4 milyar dolar net hata ve noksan sonrasında ise TCMB'nin rezervlerinde 16,6 milyar dolarlık azalış yaşanmıştır.

Son 12 aylık dönemde ise 59,96 milyar dolar olan cari açıkla beraber yabancıların 2,8 milyar dolarlık pay ve 270 milyon dolarlık tahvil satışının yanı sıra 3,5 milyar dolar net varlık edinimi hesabıyla birlikte toplamda 66,55 milyar dolarlık döviz çıkışı gerçekleşmiştir. Çıkan bu dövize karşılık 6,97 milyar dolar doğrudan yatırımlardan döviz girdisi olurken büyük bir kısmı TCMB'nin yükümlülüklerinin artmasıyla oluşan diğer yatırımlar hesabından 41,5 milyar dolar giriş olmuştur. 1,8 milyar dolar net hata ve noksan sonrasında ise TCMB'nin rezervlerinde 16,3 milyar dolarlık azalış yaşanmıştır.

Altın & Enerji Hariç Cari İşlemler Hesabı, Aylık m\$

Altın & Enerji Hariç Cari İşlemler Hesabı, 12 Aylık m\$

Altın hariç cari işlemler hesabı, 2022 Mayıs ayında 4,5 milyar dolar açık vermişken, 2023 yılının aynı döneminde 5,3 milyar dolar açık vermiştir.

Türkiye’de, yıllar itibariyle ekonomik ve sosyal gelişmeler nedeniyle enerji tüketimi artmakta buna karşın yerli enerji kaynaklarımızın sınırlı olması sebebiyle enerji arzımız aynı hızda artırılmamaktadır. Bu durum ülkemizi enerjide dışa bağımlı hale getirmekte ve cari dengemizi olumsuz etkilemektedir. Ayrıca enerji ithalatının cari işlemler dengesine olan etkisi sadece miktar değişimlerinden değil fiyat değişimlerinden de kaynaklanmaktadır. Buna bağlı olarak petrol fiyatlarındaki dalgalanma ve tüketilen enerjiyle yükseliş gösteren Türkiye’nin enerji ithalatı 2022 yılı Mayıs ayında 6,9 milyar dolar iken 2023 yılı Mayıs ayında 5,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılı Mayıs ayında 0,3 milyar dolar açık veren enerji hariç cari işlemler hesabı ise 2023 yılı Mayıs ayında 3,9 milyar dolar açık vermiştir.

Enerji ithalatı cari denge üzerinde baskı unsuru olmaya devam ederken 2022 yılı Mayıs ayında 1,0 milyar dolar fazla veren altın ve enerji hariç cari denge, 2023 yılı Mayıs ayında 1,3 milyar dolar açık vermiştir.

Dış Ticaret Dengesi, m\$ - Aylık					
2023	İhracat	İthalat	Denge	Karş. Oranı	Aylık Değ.
Ocak	19.231	31.771	-12.540	61%	69,4%
Şubat	18.415	28.915	-10.500	64%	-16,3%
Mart	23.372	29.677	-6.305	79%	-40,0%
Nisan	19.095	26.144	-7.049	73%	11,8%
Mayıs	21.328	31.808	-10.480	67%	48,7%
Ocak - Mayıs	101.441	148.315	-46.874	68%	

Dış Ticaret Dengesi

2023 yılı Mayıs ayında ihracat bir önceki aya göre %11,69 artarak 21.328 milyon dolara yükselirken, ithalat %21,66 artarak 31.808 milyon dolara yükseldi. Böylelikle 2022 yılı Nisan ayında 7.049 milyon dolar açık veren dış ticaret dengesi, 2023 yılı Mayıs ayında 10.480 milyon dolar açık verdi.

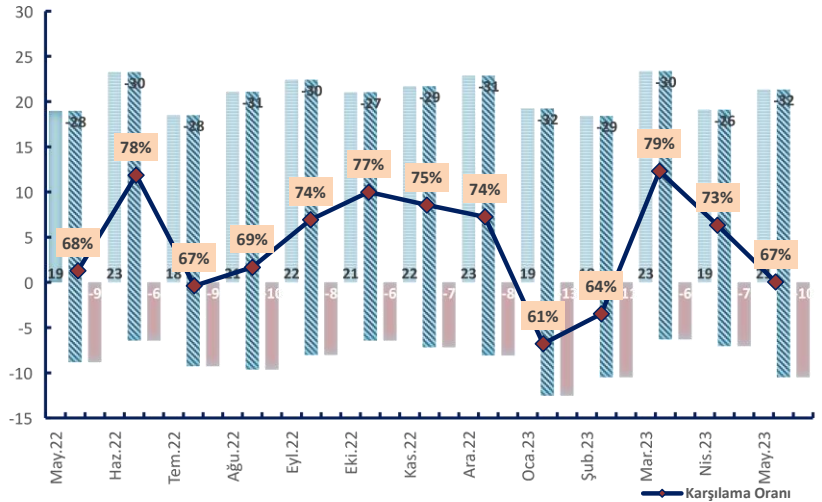
İhracatın ithalatı karşılama oranı 2022 Mayıs ayında %68 seviyesindeyken 2023 yılı Mayıs ayında %67'ye geriledi. Nisan 2022'de ise %73 seviyesinde idi.

12 aylık ihracat ve ithalat sırasıyla 252.280 ve 354.197 milyon dolar olması sonucunda 12 aylık dış ticaret açığı, 101.917 milyar dolar olarak gerçekleşti.

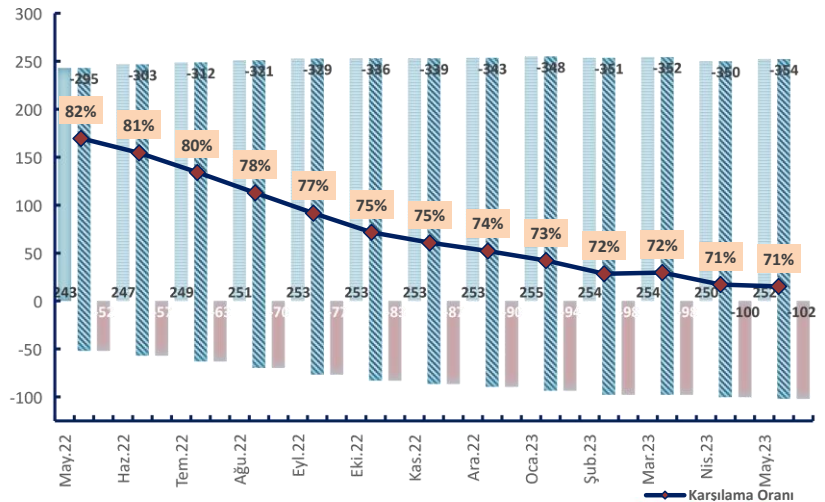
Dış Ticaret Dengesi, m\$ - 12 Aylık					
2023	İhracat	İthalat	Denge	Karş. Oranı	Aylık Değ.
Ocak	254.980	348.492	-93.512	73%	4,5%
Şubat	253.516	351.236	-97.720	72%	4,5%
Mart	254.234	351.786	-97.552	72%	-0,2%
Nisan	249.918	350.180	-100.262	71%	2,8%
Mayıs	252.280	354.197	-101.917	71%	1,7%

Dış Ticaret Dengesi, m\$ - Aylık					
	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-1.907	-8.547	-12.540	55,5%	46,7%
Şubat	-2.102	-6.292	-10.500	-16,3%	66,9%
Mart	-2.988	-6.473	-6.305	-40,0%	-2,6%
Nisan	-1.744	-4.339	-7.049	11,8%	62,5%
Mayıs	-3.055	-8.825	-10.480	48,7%	18,8%
Haziran	-1.635	-6.430			
Temmuz	-3.148	-9.258			
Ağustos	-2.884	-9.649			
Eylül	-1.126	-8.029			
Ekim	-50	-6.444			
Kasım	-3.628	-7.168			
Aralık	-5.046	-8.065			
Ocak - Mayıs	-11.796	-34.476	-46.874		36,0%

İHRACAT, İTHALAT & DIŞ TİCARET DENGESİ, AYLIK MİLYAR\$

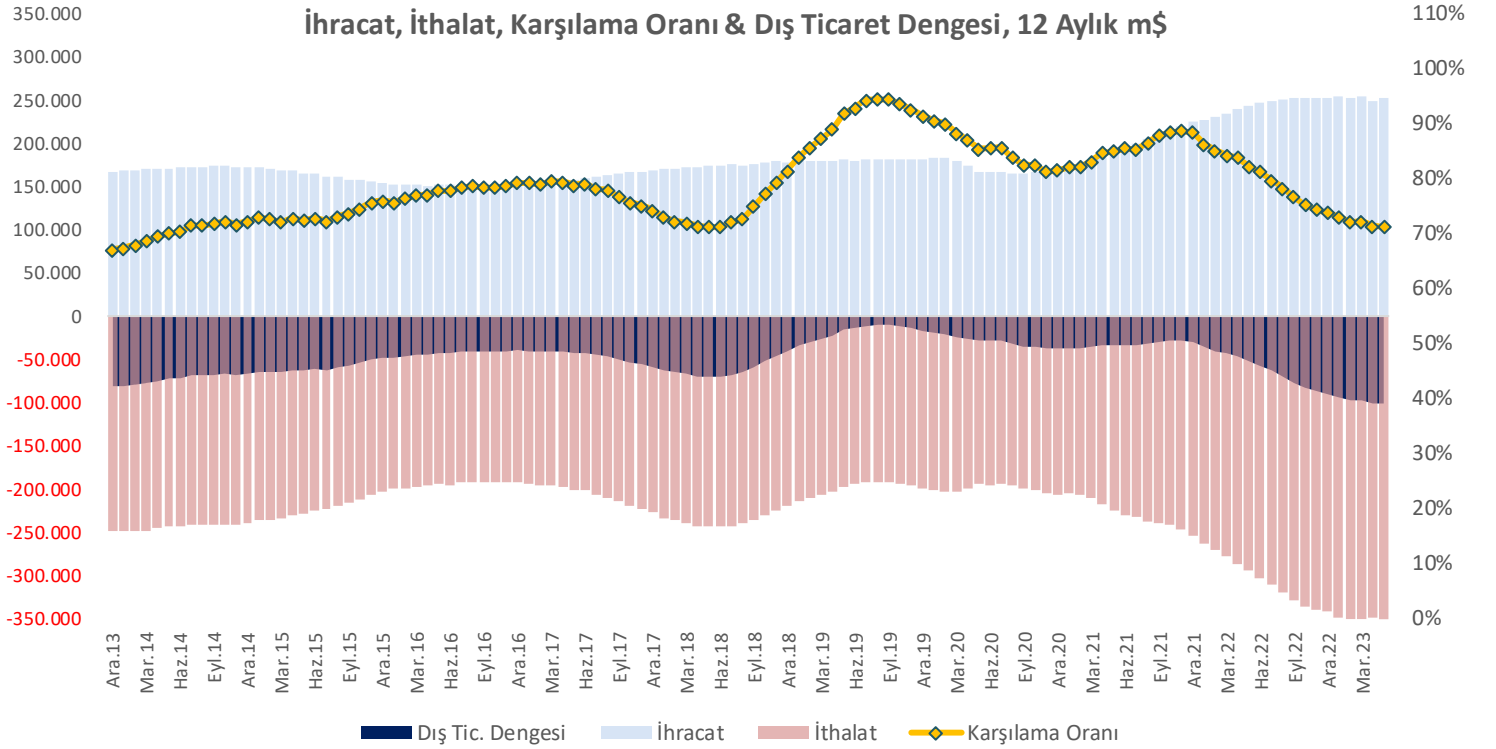
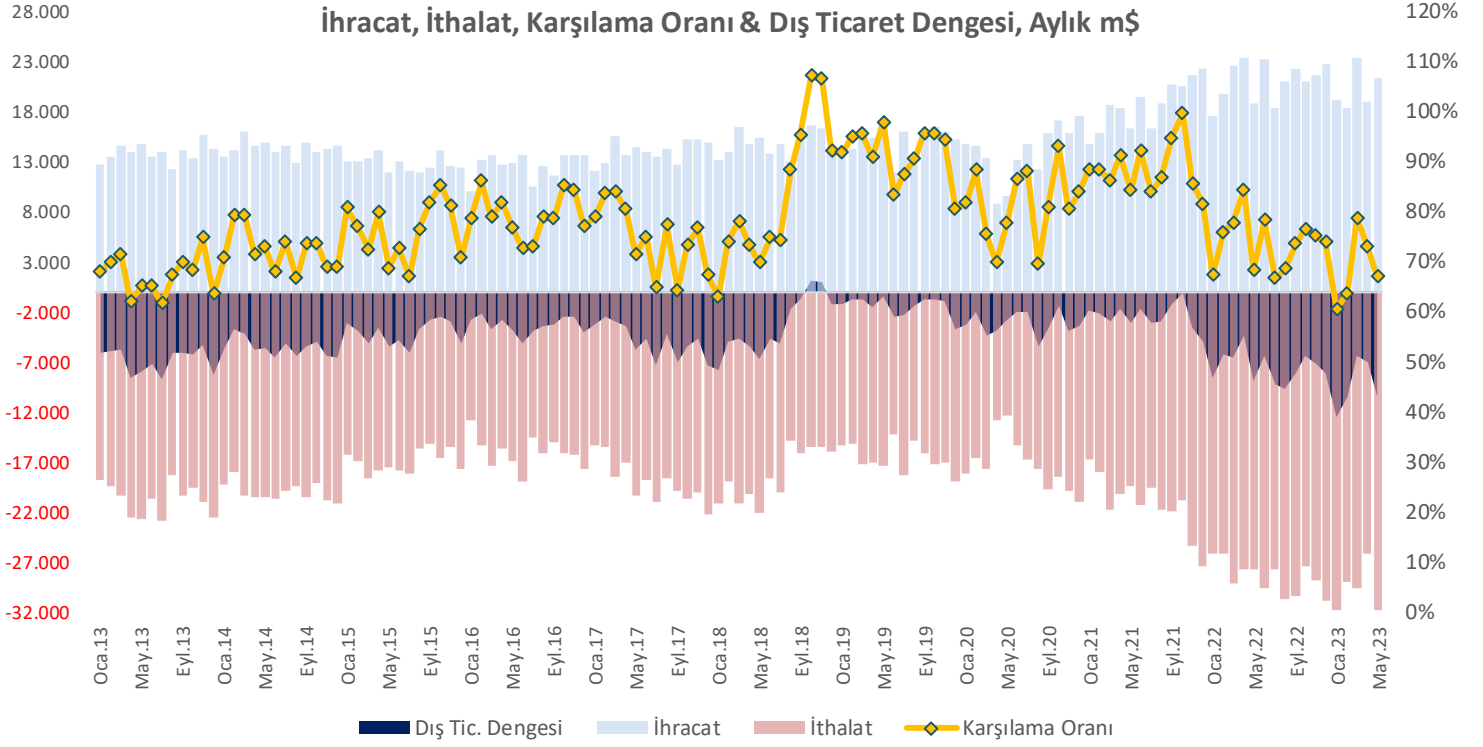
İHRACAT, İTHALAT & DIŞ TİCARET DENGESİ, 12 AYLIK MİLYAR\$

Dış Ticaret Dengesi, m\$ - 12 Aylık					
	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-36.463	-35.953	-93.512	4,5%	160,1%
Şubat	-36.622	-40.143	-97.720	4,5%	143,4%
Mart	-35.255	-43.628	-97.552	-0,2%	123,6%
Nisan	-33.155	-46.223	-100.262	2,8%	116,9%
Mayıs	-33.466	-51.993	-101.917	1,7%	96,0%
Haziran	-33.039	-56.788			
Temmuz	-34.224	-62.898			
Ağustos	-31.732	-69.663			
Eylül	-29.104	-76.566			
Ekim	-27.864	-82.960			
Kasım	-27.632	-86.500			
Aralık	-29.313	-89.519			

Kaynak: TCMB

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

Hizmetler Dengesi

2022 yılı Mayıs ayında 3,9 milyar dolar net fazla veren hizmetler dengesi, 2023 yılı Mayıs ayında 3,89 milyar dolar net fazla verdi. Hizmetler dengesi, aylık %31,8 artarken, yıllık %2,2 azaldı.

Koronavirüs salgını nedeniyle 2020 yılı Nisan ve Mayıs aylarında sıfır olan seyahatin, 2020 Haziran ayı itibariyle salgının kontrol altına alınmasıyla ülkelerin sınırlarını açmalarının etkisiyle 2020 Ağustos ayında önceki aya göre %211 artış görüldü. Hizmetler dengesi altında seyahat kaleminden kaynaklanan net gelirler, Mayıs 2023'de bir önceki yılın aynı ayına göre %2,9 artarak 3.050 milyon dolara yükseldi. Aylık bazda ise yaz aylarının gelmesiyle %38,8 arttı.

Hizmetler Dengesi, m\$ - Aylık

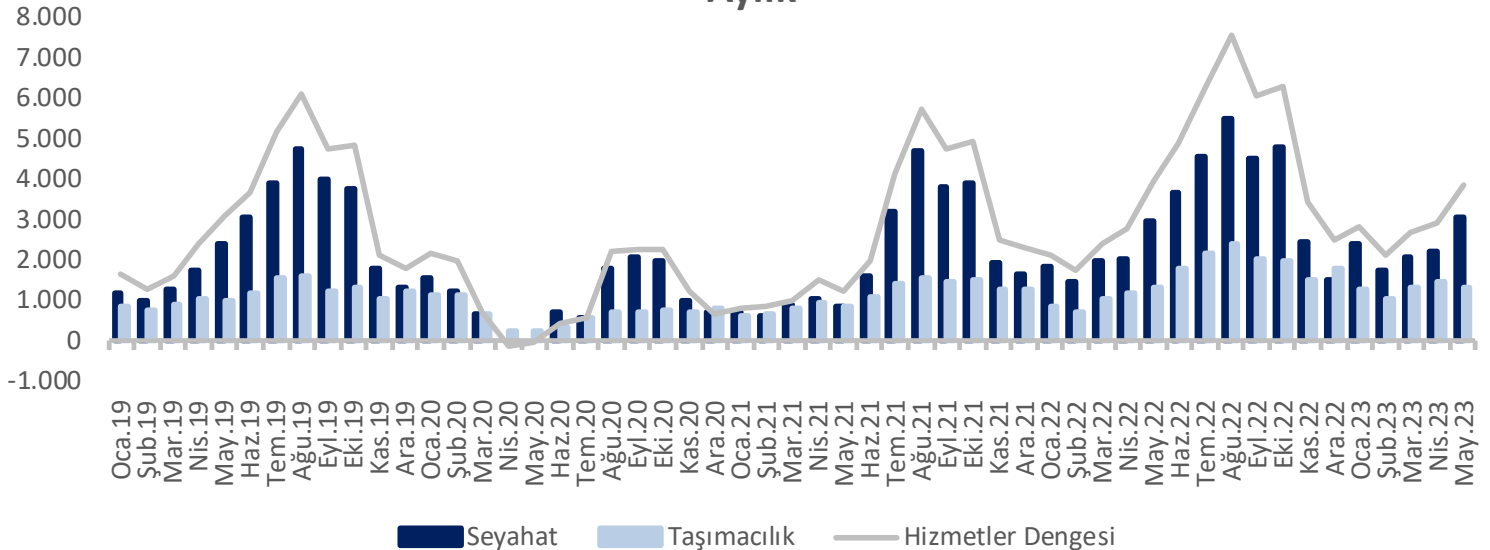
2023	Bak. ve On.	Taşım.	Seyahat	İnşaat	Sig. ve Emk.	Finansal	Fikri Mülk.	Telkom.	Diğ. İş Hiz.	Kiş. Kült. ve Eğ.	Resmi Hiz.	Hiz. Denge	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	120	1.277	2.420	12	-317	-138	-220	7	-271	-13	-46	2.846	12,9%	34,6%
Şubat	128	1.027	1.735	65	-210	-110	-148	-82	-209	-14	-55	2.147	-24,6%	21,9%
Mart	130	1.304	2.067	62	-85	-77	-304	-157	-219	-17	-63	2.666	24,2%	11,5%
Nisan	130	1.467	2.198	64	-146	-111	-209	-120	-252	-11	-102	2.928	9,8%	4,8%
Mayıs	147	1.344	3.050	62	-43	-64	-212	-89	-285	-9	-72	3.858	31,8%	-2,2%
Haziran														
Temmuz														
Ağustos														
Eylül														
Ekim														
Kasım														
Aralık														
Ocak - Mayıs	655	6.419	11.470	265	-801	-500	-1.093	-441	-1.236	-64	-338	14.445		11,1%

Hizmetler Dengesi, m\$ - 12 Aylık

2023	Bak. ve On.	Taşım.	Seyahat	İnşaat	Sig. ve Emk.	Finansal	Fikri Mülk.	Telkom.	Diğ. İş Hiz.	Kiş. Kült. ve Eğ.	Resmi Hiz.	Hiz. Denge	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	1.213	19.244	37.913	373	-1.237	-1.067	-2.629	-175	-2.525	169	-660	50.801	1,5%	53,4%
Şubat	1.251	19.560	38.168	433	-1.362	-1.067	-2.648	-262	-2.556	158	-676	51.187	0,8%	50,4%
Mart	1.325	19.817	38.269	471	-1.324	-1.049	-2.724	-389	-2.591	140	-683	51.463	0,5%	45,3%
Nisan	1.347	20.120	38.427	508	-1.395	-1.038	-2.765	-517	-2.690	128	-734	51.597	0,3%	40,6%
Mayıs	1.386	20.119	38.514	540	-1.354	-1.023	-2.832	-636	-2.780	107	-752	51.511	-0,2%	30,7%
Haziran														
Temmuz														
Ağustos														
Eylül														
Ekim														
Kasım														
Aralık														

Kaynak: TCMB

Aylık

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

Finans Hesabı, m\$ - Aylık					
2023	Doğ. Yat.	Port. Yat.	Diğer Yat.	Rezerv Değ.	Finans Hesabı
Ocak	140	469	958	9.341	10.908
Şubat	523	236	2.933	4.677	8.369
Mart	467	-1.036	8.482	264	8.177
Nisan	784	-1.204	909	8.163	8.652
Mayıs	89	-1.412	99	16.578	15.354
Haziran					
Temmuz					
Ağustos					
Eylül					
Ekim					
Kasım					
Aralık					
Ocak - Mayıs	2.003	-2.947	13.381	39.023	51.460

Finans Hesabı

Finans hesabı altındaki doğrudan yatırımlar kaleminde 2022 Mayıs ayında 2.006 milyon dolar net giriş yaşanırken 2023 yılı Mayıs ayında 89 milyon dolarlık giriş yaşandı.

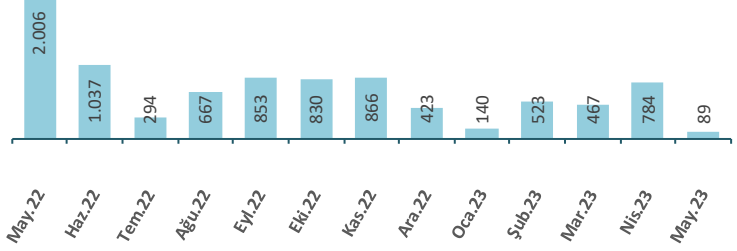
Portföy yatırımlarında ise 1.412 milyon dolarlık net çıkış oldu. Alt kalemler incelendiğinde, yurt dışı yerleşiklerin hisse senetlerinde 630 milyon dolar ve devlet iç borçlanma senetlerinde (DİBS) 90 milyon dolar net satış yaptığı görülmektedir.

Diğer yatırımlarda da 99 milyon dolarlık giriş gerçekleşti.

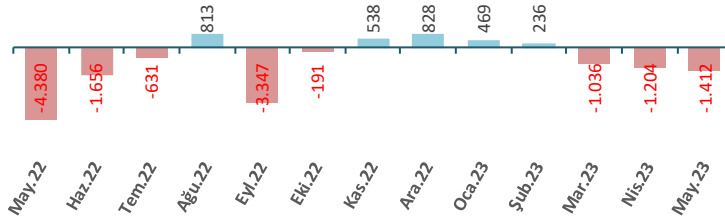
2023 yılı Nisan ayında 8.163 milyon dolar net azalış görülen rezerv varlıklarda, Mayıs ayında 16.578 milyon dolar azalış yaşandı.

Finans Hesabı, m\$ - Aylık					
	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-644	-4.216	-10.908	112,6%	158,7%
Şubat	-660	-4.062	-8.369	-23,3%	106%
Mart	-1.474	-3.857	-8.177	-2,3%	112,0%
Nisan	-2.328	28	-8.652	5,8%	A.D.
Mayıs	-3.297	-4.218	-15.354	77%	264,0%
Haziran	2.201	-371			
Temmuz	3.096	649			
Ağustos	3.538	-112			
Eylül	4.213	-1.365			
Ekim	3.286	1.407			
Kasım	159	-1.839			
Aralık	-13.742	-5.131			
Ocak - Mayıs	-8.403	-16.325	-51.460		215,2%

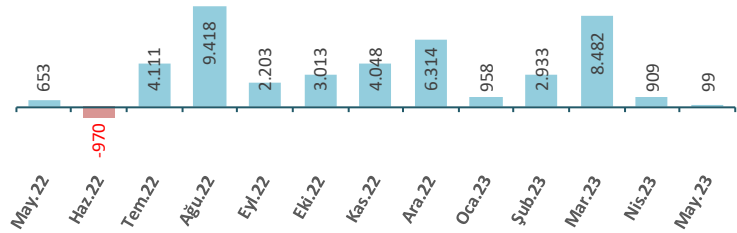
1. Doğrudan Yatırımlar

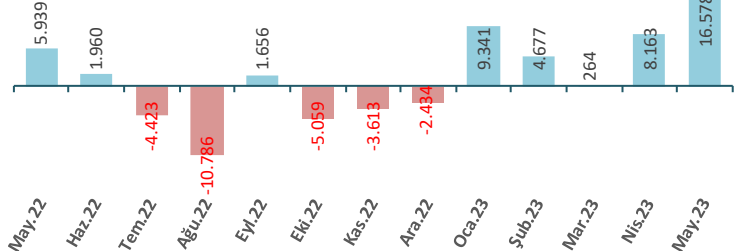
2. Portföy Yatırımları

3. Diğer Yatırımlar

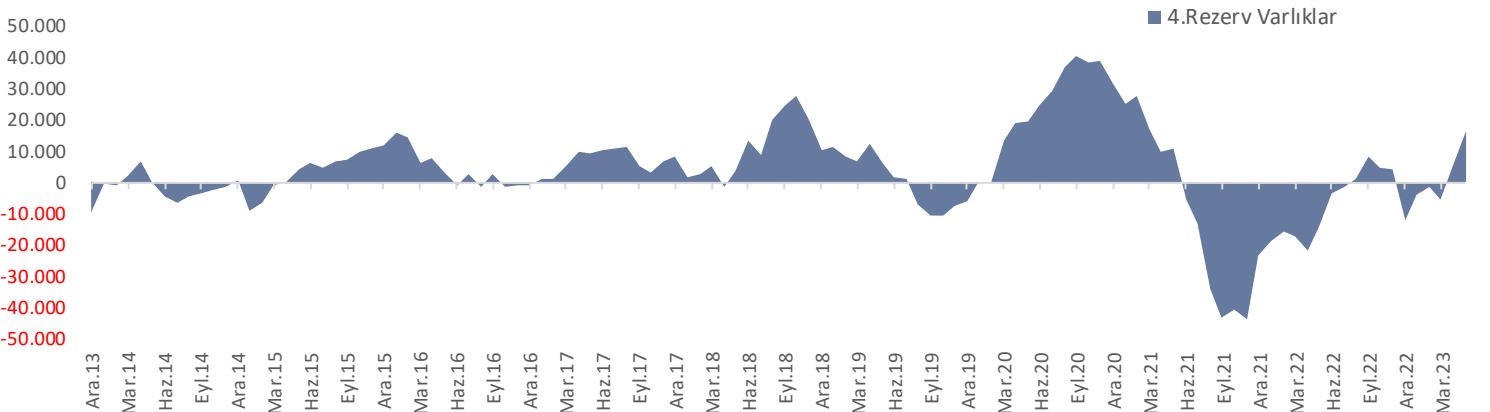
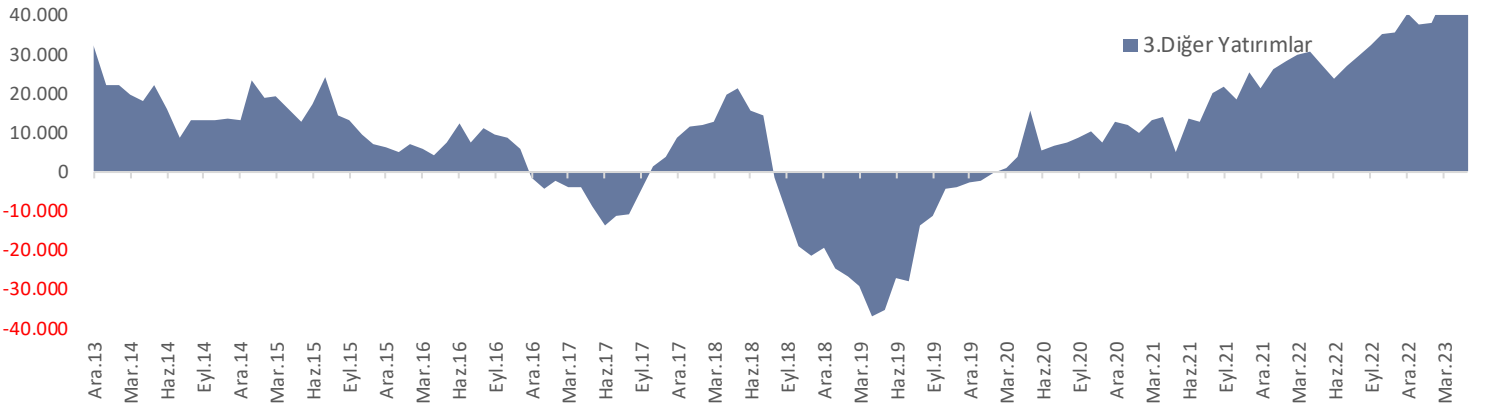
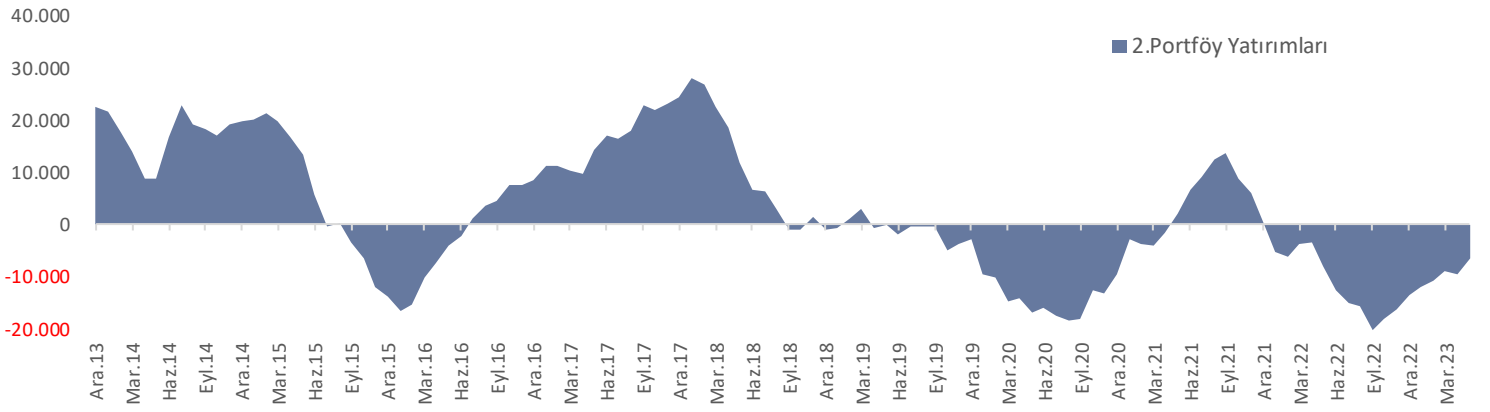
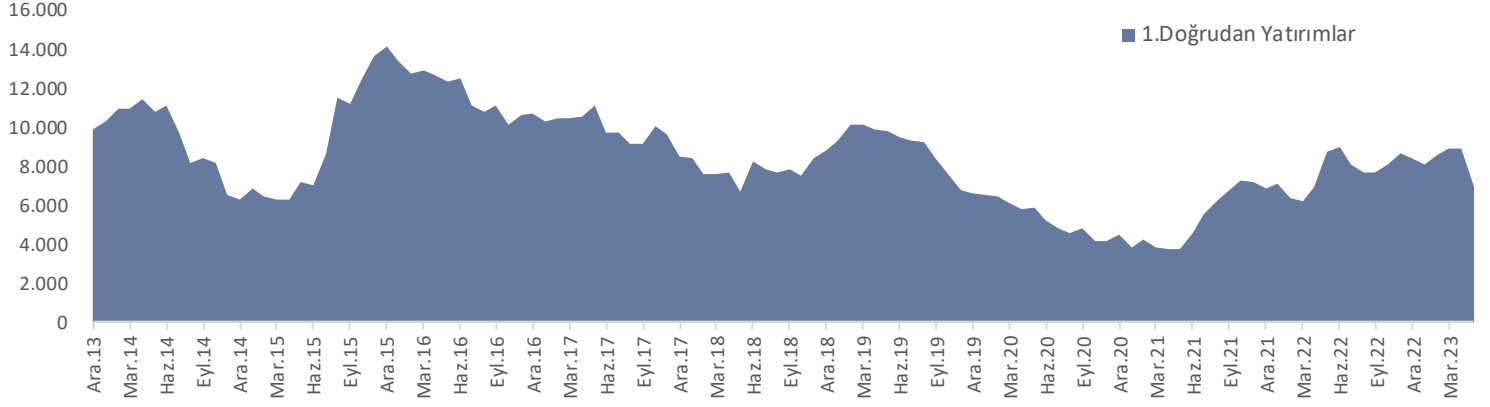
4. Rezerv Varlıklar

Finans Hesabı, m\$ - 12 Aylık					
	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-38.293	-9.224	-29.779	29,0%	222,8%
Şubat	-37.872	-12.626	-34.086	14,5%	170,0%
Mart	-29.611	-15.009	-38.406	12,7%	155,9%
Nisan	-25.790	-12.653	-47.086	22,6%	272,1%
Mayıs	-22.001	-13.574	-58.222	23,7%	328,9%
Haziran	-19.095	-16.146			
Temmuz	-14.023	-18.593			
Ağustos	-4.434	-22.243			
Eylül	1.339	-27.821			
Ekim	6.220	-29.700			
Kasım	5.274	-31.698			
Aralık	-5.652	-23.087			

Kaynak: TCMB

12 AYLIK FİNANS HESABI ALT KALEMLERİ, m\$

Net Hata ve Noksana Hesabı

Ödemeler dengesi; bankalar, TÜİK ve Merkez Bankası verilerinden oluşmaktadır. Kamu sektörüne ilişkin kalemlerde çoğunlukla hata beklenmediği gibi, bankacılık sektörüne ilişkin verilerin de (kur oynaklığının ortaya çıkardığı hesaplama hataları dışında) veri toplama yöntemindeki iyileşmeler nedeniyle, büyük ölçüde doğru olduğu varsayılmaktadır. Dolayısıyla, bankacılık dışı özel sektörün döviz varlıklarındaki değişimin büyük ölçüde net hata noksanına yansıdığı düşünülmektedir. Net hata ve noksan (NHN), tanım gereği, ölçüm hataları ve tablodaki verilerin eksik veya fazla derlenmesinden kaynaklanmaktadır. Net hata ve noksan hesabının ödemeler dengesinde hangi kalemlerden kaynaklandığı net olarak ölçülemezle birlikte, bazı kuvvetli tahminler yapılabilmektedir. NHN oluşmasının sebepleri aşağıdaki gibi özetlenebilir;

- Zaman uyumsuzluğu (İthalat veya ihracat için malın hareketi ile ödemenin farklı bilanço dönemlerine yansması gibi)
- Beyan hataları (gümrük işlemlerine ilişkin beyanat hataları gibi)
- Ödemeler dengesindeki çeşitli kalemlerden elde edilen gelirlerin sistem dışına (yastık altına-kasalara) çıkarılması veya finansman esnasında sistem dışından kaynak kullanılması şeklindeki kayıt dışı işlemler,
- Bazı verilerin (turizm ve bavul ticareti) anketler yoluyla elde edilmesindeki hatalar.

Sonuç olarak;

Net hata ve noksan hesabının pozitif olması ülkeye kaynağı bilinmeyen bir döviz girişinin olduğunu, negatif olması ise hangi kalemler ile olduğu bilinmeyen döviz çıkışını gösterir.

Buna göre net hata ve noksan kaleminde 2022 yılı Mayıs ayında 1.621 milyon dolar giriş görülürken, 2023 Mayıs ayında ise 7.405 milyon dolar çıkış yaşandı.

Net Hata ve Noksana, m\$ - Aylık

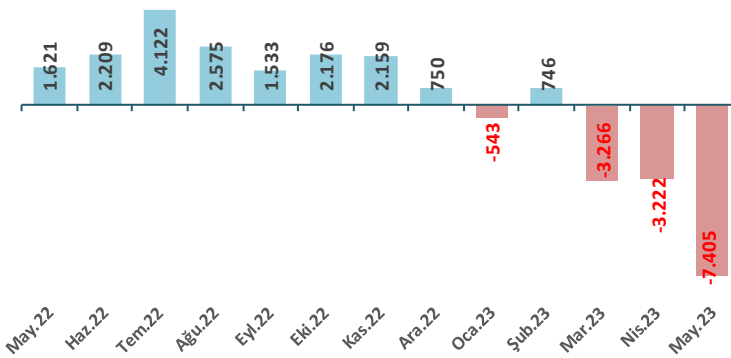
	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	868	2.667	-543	A.D.	A.D.
Şubat	1.529	1.242	746	A.D.	-40%
Mart	1.564	1.724	-3.266	A.D.	A.D.
Nisan	-1.221	2.575	-3.222	-1,3%	A.D.
Mayıs	-399	1.621	-7.405	129,8%	A.D.
Haziran	2.812	2.209			
Temmuz	2.723	4.122			
Ağustos	1.396	2.575			
Eylül	1.494	1.533			
Ekim	-817	2.176			
Kasım	2.265	2.159			
Aralık	-10.570	750			
Ocak - Mayıs	2.341	9.829	-13.690		A.D.

Net Hata ve Noksana, m\$ - 12 Aylık

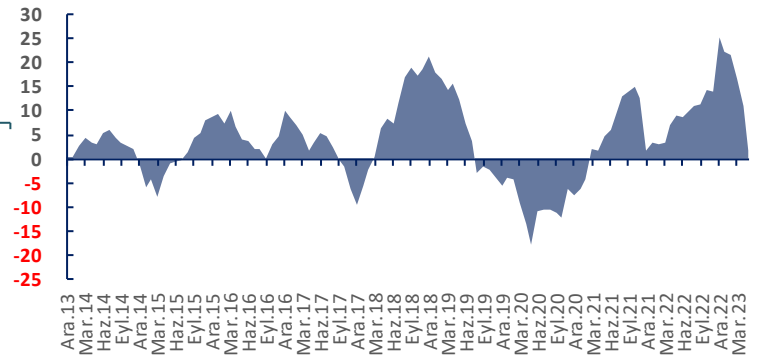
	2021	2022	2023	Aylık Değ.	Yıllık Değ.
Ocak	-6.191	3.443	22.143	-12,7%	543,1%
Şubat	-4.320	3.156	21.647	-2,2%	585,9%
Mart	1.971	3.316	16.657	-23,1%	402,3%
Nisan	1.824	7.112	10.860	-34,8%	52,7%
Mayıs	4.671	9.132	1.834	-83,1%	-79,9%
Haziran	5.931	8.529			
Temmuz	8.957	9.928			
Ağustos	12.808	11.107			
Eylül	13.899	11.146			
Ekim	14.898	14.139			
Kasım	12.675	14.033			
Aralık	1.644	25.353			

Kaynak: TCMB

Net Hata ve Noksana, Aylık, m\$

Net Hata ve Noksana, 12 Aylık, milyar \$

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

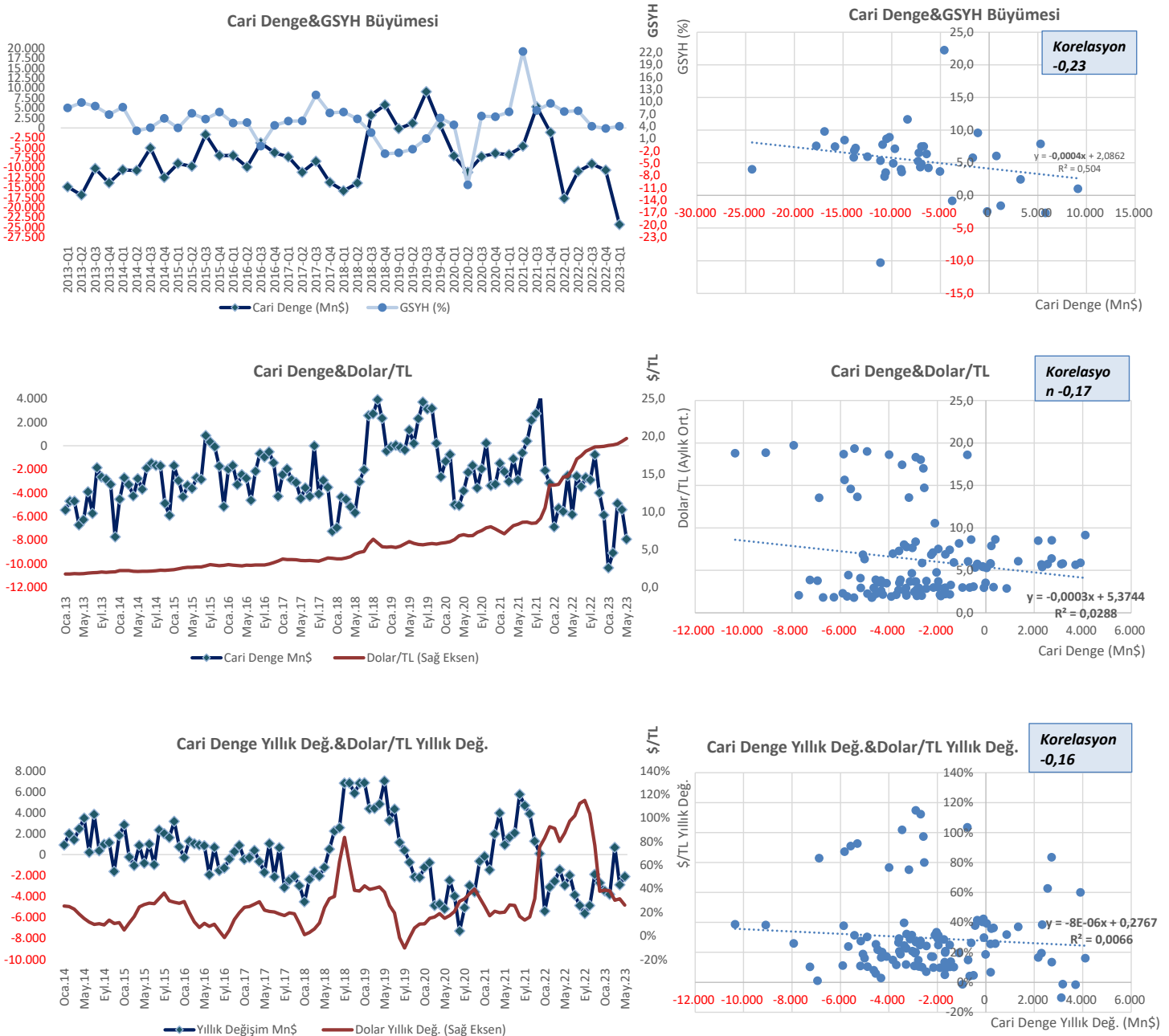
DEMELER DENGESİ ALTINCI EL KİTABI- AYRINTILI SUNUM (*)														Ocak-Mayıs		
(Milyon ABD Doları)														2022	2023	
		May.22	Haz.22	Tem.22	Ağu.22	Eyl.22	Eki.22	Kas.22	Ara.22	Oca.23	Şub.23	Mar.23	Nis.23	May.23		
I-	CARI İŞLEMLER HESABI	-5.831	-2.580	-3.457	-2.696	-2.896	-765	-3.997	-5.874	-10.350	-9.090	-4.901	-5.422	-7.933	-26.140	-37.696
	Mal, Hizmet ve Birincil Gelir Dengesi (A+B+C)	-5.742	-2.460	-3.513	-2.745	-2.892	-799	-3.983	-6.085	-10.087	-9.183	-4.993	-5.414	-7.942	-25.557	-37.619
	Mal ve Hizmet Dengesi(A+B)	-4.881	-1.552	-3.007	-2.075	-1.943	-130	-3.726	-5.544	-9.694	-8.353	-3.639	-4.121	-6.622	-21.473	-32.429
A.	DIŞ TİCARET DENGESİ	-8.825	-6.430	-9.258	-9.649	-8.029	-6.444	-7.168	-8.065	-12.540	-10.500	-6.305	-7.049	-10.480	-34.476	-46.874
	Mal İhracatı	18.966	23.254	18.498	21.085	22.412	21.021	21.699	22.870	19.231	18.415	23.372	19.095	21.328	102.541	101.441
	Mal İthalatı	27.791	29.684	27.756	30.734	30.441	27.465	28.867	30.935	31.771	28.915	29.677	26.144	31.808	137.017	148.315
B.	HİZMETLER DENGESİ	3.944	4.878	6.251	7.574	6.086	6.314	3.442	2.521	2.846	2.147	2.666	2.928	3.858	13.003	14.445
	Hizmet Gelir	7.090	8.496	9.441	10.897	9.656	9.565	6.943	7.314	6.782	5.472	6.775	6.813	8.081	28.167	33.923
	Hizmet Gider	3.146	3.618	3.190	3.323	3.570	3.251	3.501	4.793	3.936	3.325	4.109	3.885	4.223	15.164	19.478
C.	Birincil Gelir Dengesi	-861	-908	-506	-670	-949	-669	-257	-541	-393	-830	-1.354	-1.293	-1.320	-4.084	-5.190
D.	İkincil Gelir Dengesi	-89	-120	56	49	-4	34	-14	211	-263	93	92	-8	9	-583	-77
1.	Genel Hükümet	-115	-130	17	13	-41	25	-55	215	-174	150	-47	-89	-142	-694	-302
2.	Diğer Sektörler	26	10	39	36	37	9	41	-4	-89	-57	139	81	151	111	225
II-	SERMAYE HESABI	-8	0	-16	9	-2	-4	-1	-7	-15	-25	-10	-8	-16	-14	-74
III-	FİNANS HESABI	-4.218	-371	649	-112	-1.365	1.407	-1.839	-5.131	-10.908	-8.369	-8.177	-8.652	-15.354	-16.325	-51.460
1.	Doğrudan Yatırımlar	-2.006	-1.037	-294	-667	-853	-830	-866	-423	-140	-523	-467	-784	-89	-3.442	-2.003
2.	Portföy Yatırımları	4.380	1.656	631	-813	3.347	191	-538	-828	-469	-236	1.036	1.204	1.412	9.882	2.947
2.1.	Net Varlık Edinimi	372	870	207	-24	-916	780	336	-102	658	742	6	335	648	3.344	2.389
2.2.	Net Yükümlülük Oluşumu	-4.008	-786	-424	789	-4.263	589	874	726	1.127	978	-1.030	-869	-764	-6.538	-558
2.2.1.	Hisse Senetleri	-1.664	-509	-222	761	-522	-417	300	-580	-486	-185	-256	-37	-630	-2.849	-1.594
2.2.2.	Borç Senetleri	-2.344	-277	-202	28	-3.741	1.006	574	1.306	1.613	1.163	-774	-832	-134	-3.689	1.036
2.2.2.1	Merkez Bankası	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.2.2.2	Bankalar	-1.843	-58	-21	25	-1.131	-1.396	-679	-702	-688	1.157	-817	-181	65	-3.993	-464
2.2.2.3	Genel Hükümet	-495	-218	-173	-6	-2.615	2.375	1.435	2.016	2.772	14	786	153	-90	21	3.635
2.2.2.4	Diğer Sektörler	-6	-1	-8	9	5	27	-182	-8	-471	-8	-743	-804	-109	283	-2.135
3.	Diğer Yatırımlar	-653	970	-4.111	-9.418	-2.203	-3.013	-4.048	-6.314	-958	-2.933	-8.482	-909	-99	-12.377	-13.381
4.	Rezerv Varlıklar	-5.939	-1.960	4.423	10.786	-1.656	5.059	3.613	2.434	-9.341	-4.677	-264	-8.163	-16.578	-10.388	-39.023
IV-	NET HATA VE NOKSAN	1.621	2.209	4.122	2.575	1.533	2.176	2.159	750	-543	746	-3.266	-3.222	-7.405	9.829	-13.690

DEMELER DENGESİ ALTINCI EL KİTABI- AYRINTILI SUNUM (*)														Aylık	Yıllık	
(Milyon ABD Doları)														Değişim	Değişim	
		May.22	Haz.22	Tem.22	Ağu.22	Eyl.22	Eki.22	Kas.22	Ara.22	Oca.23	Şub.23	Mar.23	Nis.23	May.23		
I-	CARI İŞLEMLER HESABI	-22.646	-24.616	-28.465	-33.325	-38.943	-43.812	-45.705	-48.405	-51.872	-55.659	-54.981	-57.859	-59.961	3,6%	164,8%
	Mal, Hizmet ve Birincil Gelir Dengesi (A+B+C)	-22.339	-24.211	-28.066	-32.896	-38.462	-43.250	-45.235	-48.034	-51.395	-55.318	-54.922	-57.896	-60.096	3,8%	169,0%
	Mal ve Hizmet Dengesi(A+B)	-12.589	-14.511	-18.495	-23.426	-29.002	-34.025	-36.642	-39.450	-42.711	-46.533	-46.089	-48.665	-50.406	3,6%	300,4%
A.	DIŞ TİCARET DENGESİ	-51.993	-56.788	-62.898	-69.663	-76.566	-82.960	-86.500	-89.519	-93.512	-97.720	-97.552	-100.262	-101.917	1,7%	96,0%
	Mal İhracatı	242.991	246.657	248.747	250.966	252.572	252.899	252.913	253.380	254.980	253.516	254.234	249.918	252.280	0,9%	3,8%
	Mal İthalatı	294.984	303.445	311.645	320.629	329.138	335.859	339.413	342.899	348.492	351.236	351.786	350.180	354.197	1,1%	20,1%
B.	HİZMETLER DENGESİ	39.404	42.277	44.403	46.237	47.564	48.935	49.858	50.069	50.801	51.187	51.463	51.597	51.511	-0,2%	30,7%
	Hizmet Gelir	73.666	77.613	80.722	83.422	85.534	87.671	89.132	90.479	92.088	93.087	94.246	95.244	96.235	1,0%	30,6%
	Hizmet Gider	34.262	35.336	36.319	37.185	37.970	38.736	39.274	40.410	41.287	41.900	42.783	43.647	44.724	2,5%	30,5%
C.	Birincil Gelir Dengesi	-9.750	-9.700	-9.571	-9.470	-9.460	-9.225	-8.593	-8.584	-8.684	-8.785	-8.833	-9.231	-9.690	5,0%	-0,6%
D.	İkincil Gelir Dengesi	-307	-405	-399	-429	-481	-562	-470	-371	-477	-341	-59	37	135	264,9%	-144,0%
1.	Genel Hükümet	-796	-859	-826	-834	-850	-867	-775	-650	-620	-396	-283	-231	-258	11,7%	-67,6%
2.	Diğer Sektörler	489	454	427	405	369	305	305	279	143	55	224	268	393	46,6%	-19,6%
II-	SERMAYE HESABI	-60	-59	-56	-25	-24	-27	-26	-35	-50	-74	-82	-87	-95	9,2%	58,3%
III-	FİNANS HESABI	-13.574	-16.146	-18.593	-22.243	-27.821	-29.700	-31.698	-23.087	-29.779	-34.086	-38.406	-47.086	-58.222	23,7%	328,9%
1.	Doğrudan Yatırımlar	-8.767	-8.986	-8.104	-7.713	-7.655	-8.115	-8.645	-8.412	-8.099	-8.611	-8.889	-8.890	-6.973	-21,6%	-20,5%
2.	Portföy Yatırımları	8.006	12.694	15.259	15.785	20.344	18.335	16.351	13.528	12.037	10.981	8.963	9.561	6.593	-31,0%	-17,6%
2.1.	Net Varlık Edinimi	6.105	6.710	7.046	6.737	5.279	5.570	5.441	4.495	4.439	4.769	3.207	3.264	3.540	8,5%	-42,0%
2.2.	Net Yükümlülük Oluşumu	-1.901	-5.984	-8.213	-9.048	-15.065	-12.765	-10.910	-9.033	-7.598	-6.212	-5.756	-6.297	-3.053	-51,5%	60,6%
2.2.1.	Hisse Senetleri	-2.447	-2.984	-3.113	-2.875	-3.459	-3.821	-4.459	-4.038	-4.172	-4.129	-3.641	-3.817	-2.783	-27,1%	13,7%
2.2.2.	Borç Senetleri	546	-3.000	-5.100	-6.173	-11.606	-8.944	-6.451	-4.995	-3.426	-2.083	-2.115	-2.480	-270	-89,1%	-149,5%
2.2.2.1	Merkez Bankası	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-	-
2.2.2.2	Bankalar	-4.991	-5.657	-5.173	-5.162	-6.319	-6.482	-7.164	-7.955	-8.472	-6.701	-6.759	-6.334	-4.426	-30,1%	-11,3%
2.2.2.3	Genel Hükümet	4.427	2.325	-62	-404	-5.080	-2.305	593	2.835	5.705	5.292	6.060	6.044	6.449	6,7%	45,7%
2.2.2.4	Diğer Sektörler	1.110	332	135	-607	-207	-157	120	125	-659	-674	-1.416	-2.190	-2.293	4,7%	-306,6%
3.	Diğer Yatırımlar	-27.331	-23.572	-27.189	-29.295	-32.245	-35.234	-35.500	-40.514	-37.629	-37.909	-44.175	-42.072	-41.518	-1,3%	51,9%
4.	Rezerv Varlıklar	14.518	3.718	1.441	-1.020	-8.265	-4.686	-3.904	12.311	3.912	1.453	5.695	-5.685	-16.324	187,1%	-212,4%
IV-	NET HATA VE NOKSAN	9.132	8.529	9.928	11.107	11.146	14.139	14.033	25.353	22.143	21.647	16.657	10.860	1.834	-83,1%	-79,9%

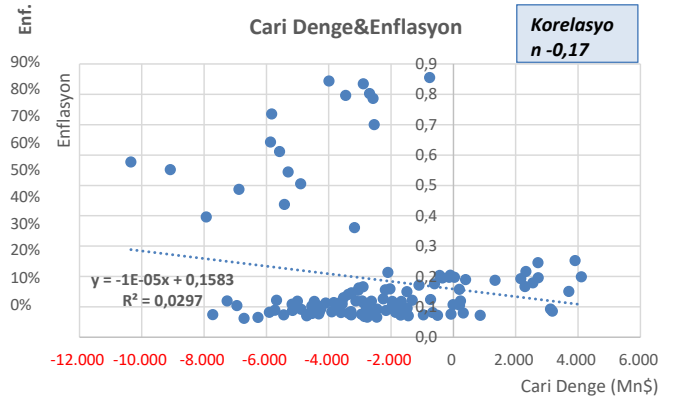
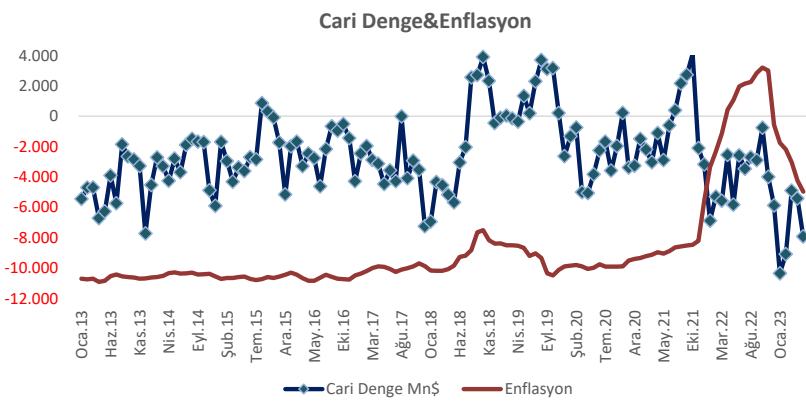
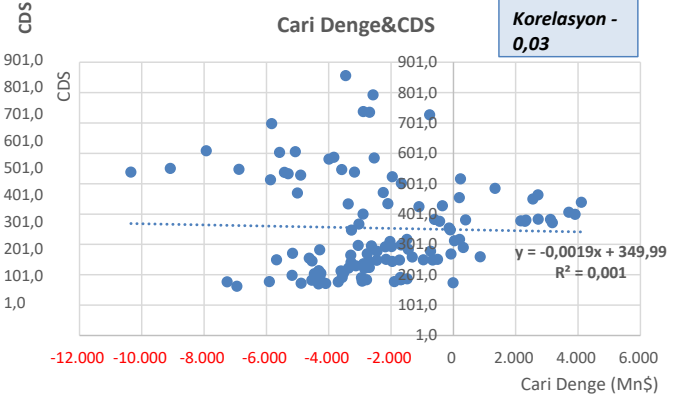
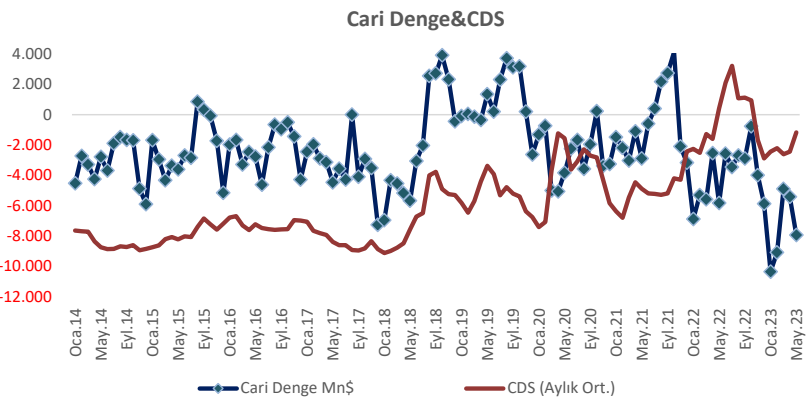
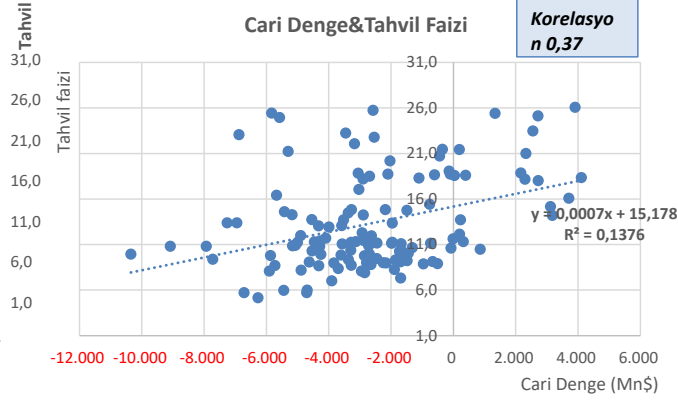
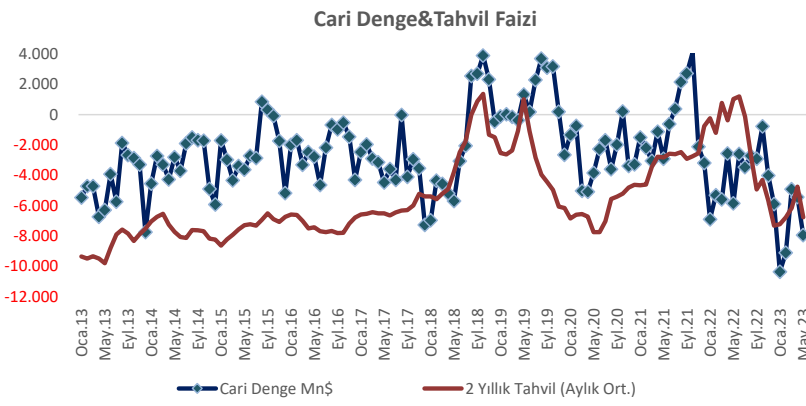
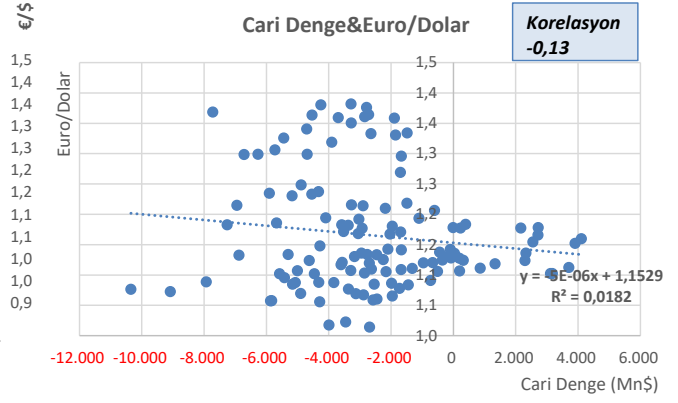
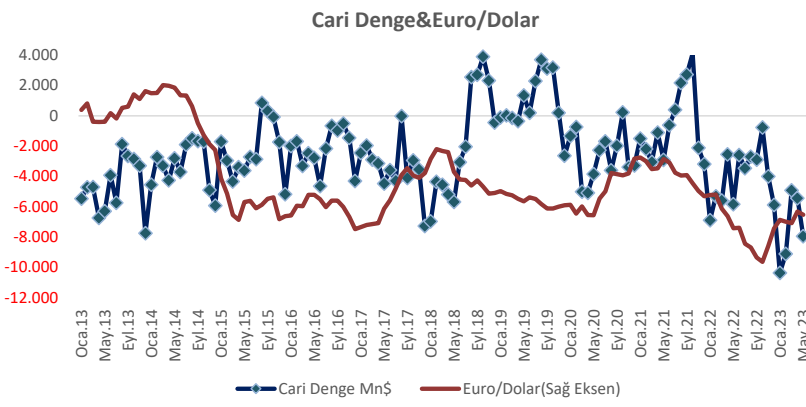
Kaynak: TCMB

Korelasyon Analizi

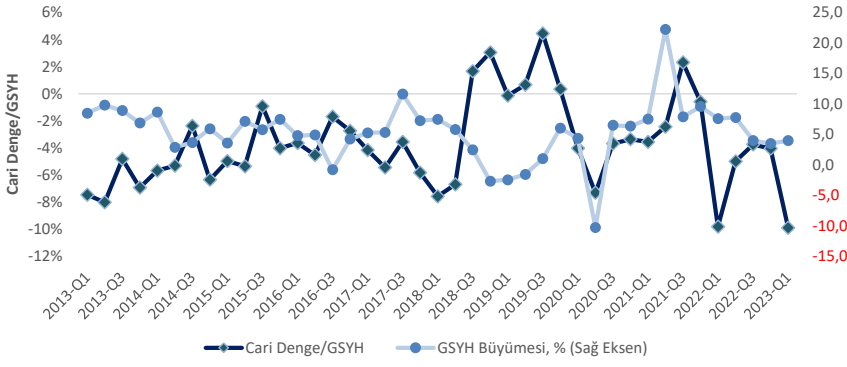
Cari Denge ile GSYH Büyümesi, Dolar/TL, Euro/Dolar, Tahvil Faizi, CDS ve enflasyon arasındaki doğrusal ilişki korelasyon analizi ile incelenmiştir. Korelasyon analizinden çıkan en önemli sonuç GSYH büyümesi ile Cari Denge arasındaki korelasyonun 2020 yılı ilk çeyrek sonu -0,71 hesaplanmış olmasıdır. Negatif ve güçlü bir ilişkinin varlığına işaret eden bu oran ekonominin büyümesi için cari açık vermemiz gerektiği şeklinde yorumlanmaktadır. Bir başka deyişle ithalata dayalı bir büyüme modelimiz olup, GSYH artışı yükseldikçe Cari Açık rakamı da artmaktadır. Ekonominin soğumaya başladığı dönemlerde de cari açık azalmakta hatta cari fazla oluşmaktadır. 2020 yılı ikinci çeyreği sonunda ise GSYH büyümesi ile Cari Denge arasındaki korelasyonu -0,47'ye gerilemiştir. Korelasyondaki düşüşün nedeni 2019 yılı sonunda Çin'in Wuhan kentinde ortaya çıkan ve sonrasında tüm dünyada etkisini gösteren koronavirus salgını nedeniyle 2020 yılı ikinci çeyrekte yaşanan olağanüstü durumdur. Salgın sebebiyle tüm ülkelerin kendilerini kapatmalarına paralel olarak ülkemizde de ekonominin kısmen kapanmış olması sonucu ülkemiz ekonomisinin 2020 yılı ikinci çeyrekte %10,4 daralması korelasyonda bozulmaya sebep olmuştur. Ekonominin soğumasının diğer indikatörleri olan Dolar/TL artışı, faizlerin yükselişi gibi parametrelerle Cari Denge orta derece pozitif korelasyona sahiptir. Dolar/TL arttıkça Cari Açık azalmakta hatta Cari Fazla verilmektedir. Kurdaki yükselişin ithalat fiyatlarının görece yüksek kalmasına ve Türk Mallarının ucuz kalmasına sebep olması ihracatı artırdığı gibi ithalatı da azaltmakta ve cari dengeyi pozitif etkilemektedir. Kurdaki yükselişin zamanla kanıksanmasıyla ithalata dayalı büyüme modelinin doğal bir sonucu olarak ekonomik canlanmayla beraber cari denge açık vermeye başlamaktadır.

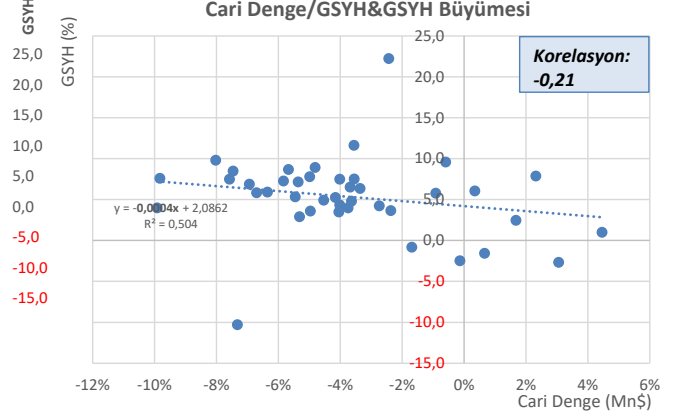
Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

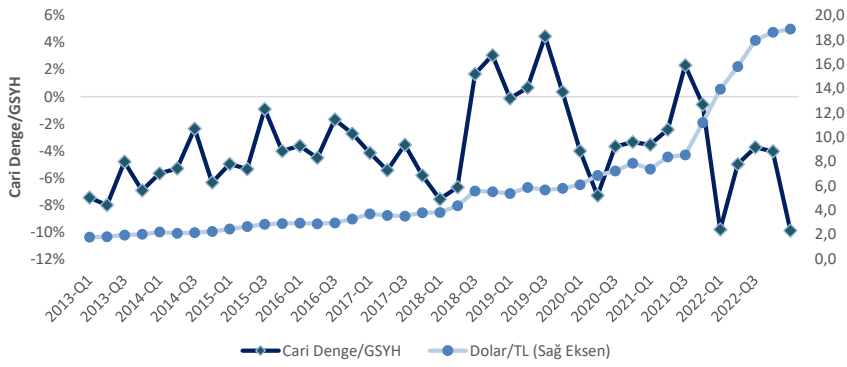
Cari Denge/GSYH&GSYH Büyümesi

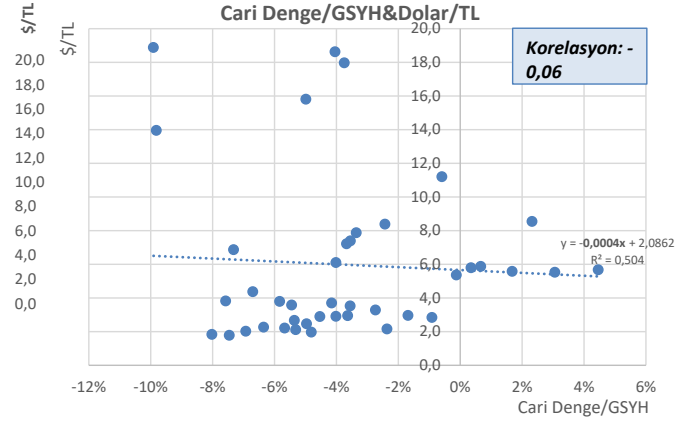
Cari Denge/GSYH&GSYH Büyümesi

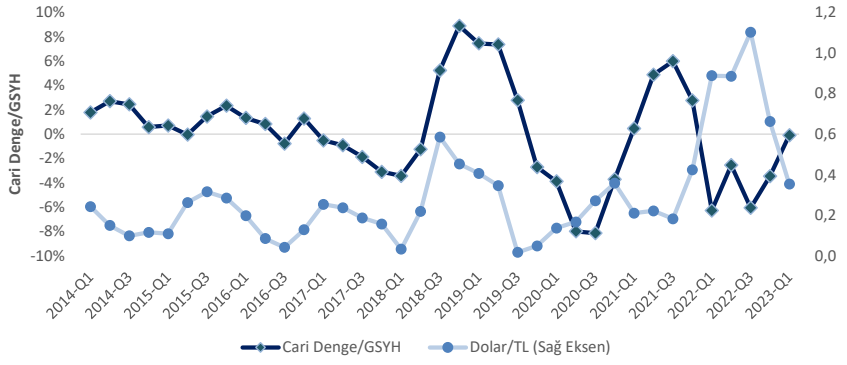
Cari Denge/GSYH&Dolar/TL

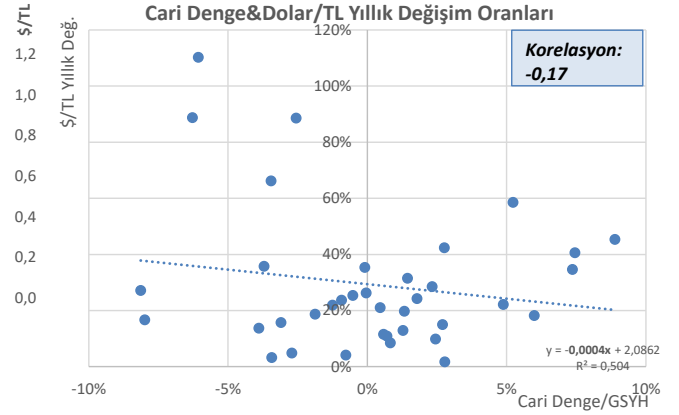
Cari Denge/GSYH&Dolar/TL

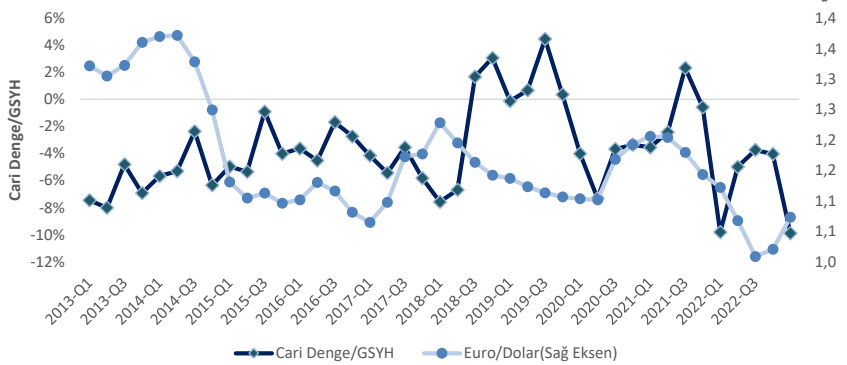
Cari Denge/GSYH&Dolar/TL Yıllık Değişim Oranları

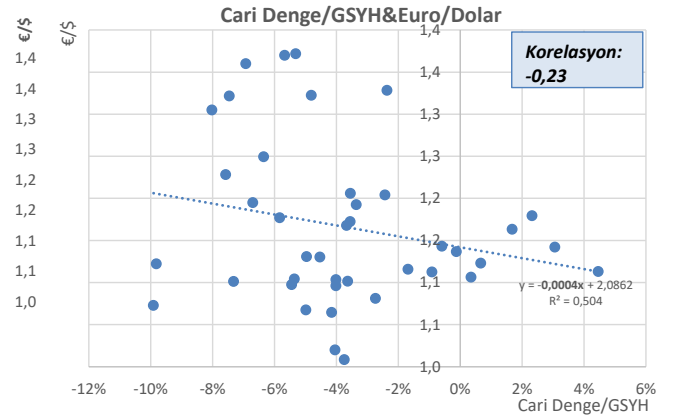
Cari Denge&Dolar/TL Yıllık Değişim Oranları

Cari Denge/GSYH&Euro/Dolar

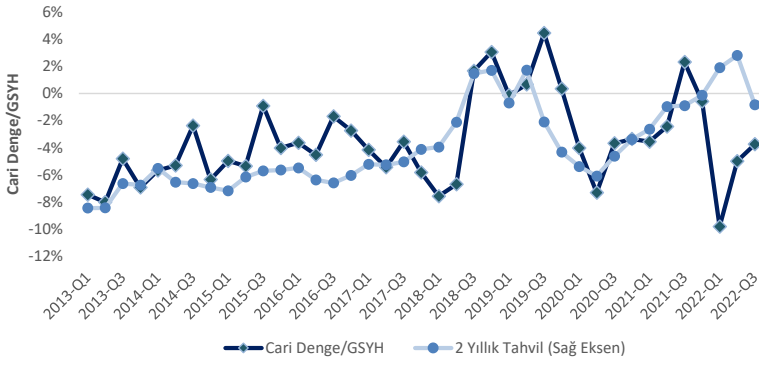

Cari Denge/GSYH&Euro/Dolar

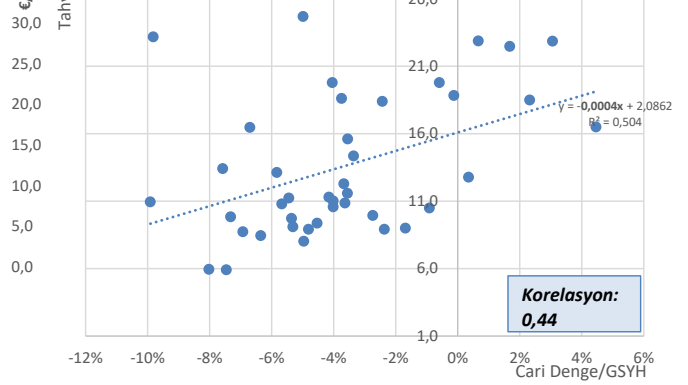

Cari İşlemler & Ödemeler Dengesi

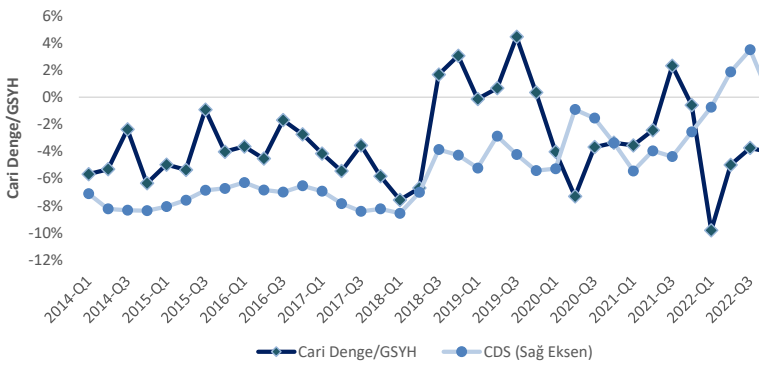
Cari Denge/GSYH&Tahvil Faizi

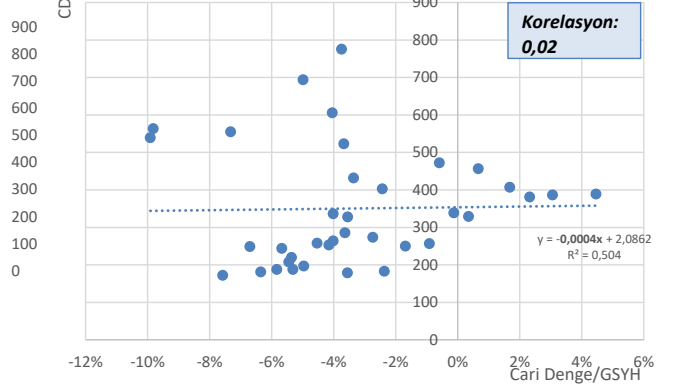
Cari Denge/GSYH&Tahvil Faizi

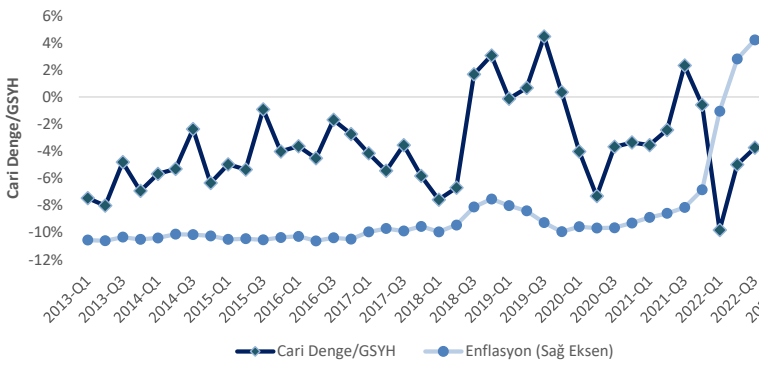
Cari Denge/GSYH&CDS

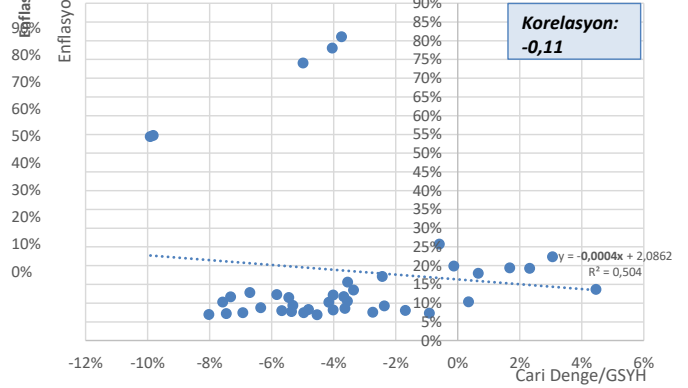
Cari Denge/GSYH&CDS

Cari Denge/GSYH&Enflasyon

Cari Denge/GSYH&Enflasyon

Bizim Menkul Değerler A.Ş. Araştırma Bölümü

Email : arastirma@bmd.com.tr

Telefon : 0216-547-13-00

Önemli Uyarı

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Burada yer alan bilgiler Bizim Menkul Değerler A.Ş. (BMD) tarafından okuyucuyu bilgilendirme amacı ile BMD'nin güvenilir olduğunu düşündüğü yayımlanmış bilgilerden ve veri kaynaklarından derlenerek hazırlanmıştır. Kullanılan bilgilerin hatasızlığı ve/veya eksiksizliği konusunda BMD hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. BMD Araştırma raporları şirket içi ve dışı dağıtım kanalları aracılığıyla tüm BMD müşterilerine eşzamanlı olarak dağıtılmaktadır. Ayrıca, Burada yer alan tahmin, yorum ve tavsiyeler dokümanın yayınlandığı tarih itibarıyla geçerlidir. BMD Araştırma Bölümü daha önce hazırladığı ya da daha sonra hazırlayacağı raporlarda bu raporda sunulan görüş ve tavsiyelerden farklı ya da bu raporda sunulan görüş ve tavsiyelerle çelişen başka raporlar yayımlayabilir. Çelişen fikir ve tavsiyeler bu raporu hazırlayan kişilerden farklı zaman dilimlerine işaret ediyor, farklı analiz yöntemlerini içeriyor ya da farklı varsayımlarda bulunuyor olabilir. Böyle durumlarda, BMD'nin bu raporlardaki tavsiye ve görüşlerle çelişen diğer BMD Araştırma Bölümü raporlarını okuyucunun dikkatine sunma zorunluluğu yoktur. BMD ve ilişkili olduğu firmalar bu raporda adı geçen pay senetlerinde pozisyon sahibi olabilir ve/veya raporun yayınlanma tarihinden sonra işlem yapabilir. Ayrıca yatırımcılar bu raporda adı geçen şirketlerle BMD ve/veya diğer ilişkili firmalarının iş ilişkisi içerisinde olabileceğini kabul ederler.

Bu çalışma kesinlikle tekrar çıkarılmak, çoğaltılmak, kopyalanmak ve/veya okuyucudan başkasına dağıtılmak üzere hazırlanmamıştır ve BMD Araştırma Bölümü'nün izni olmadan kopyalanamaz ve çoğaltılıp dağıtılamaz. Okuyucuların bu raporun içeriğini oluşturan yatırım tavsiyeleri, tahmin ve hedef fiyat değerlemeleri de dahil olmak üzere tüm yorum ve çıkarımların, BMD Araştırma Bölümü'nün izni olmadan başkalarıyla paylaşmamaları gerekmektedir. BMD bu araştırma raporunu yayınlamaya, müşterilerine ve gerekli yatırım profesyonellerine dağıtmaya yetkilidir. BMD Araştırma Bölümü gerekli olduğunu düşündüğünde düzenli olarak yatırım tavsiyelerini güncellemekte ve temel analize dayalı araştırma raporları hazırlamaktadır. Bununla birlikte, bu çalışma herhangi bir hisse senedinin veya finansal yatırım enstrümanlarının alımı ya da satımı için BMD ve/veya BMD tarafından direkt veya dolaylı olarak kontrol edilen herhangi bir şirket tarafından gönderilmiş bir teklif ya da öneri oluşturmamaktadır. Herhangi bir alım-satım ya da herhangi bir enstrümanın halka arzına talepte bulunma kararı bu çalışmaya değil, arz edilen yatırım aracı ile ilgili kamuya duyurulmuş ve yayınlanmış izahname ve sirkülere dayanmalıdır. BMD ya da herhangi bir BMD çalışanı bu raporun içeriğindeki görüş ve tavsiyelere uyulması sebebiyle doğabilecek doğrudan ya da dolaylı herhangi bir zarar ya da kayıpla ilgili olarak sorumlu tutulamaz.